

Innspel til jordbrukforhandlingane 2024:

Først og fremst bør det jobbes for å auke sjølvforsyninga av mat i Norge – kanskje lovfeste det.

Viktig å få til inntekstløft slik at en kommer på nivå med sammenlignbare grupper.

GENERELLE KRAV

- **Beitetilskudd og da spesielt utmarksbeitetilskudd.**
  - Utmarka er viktig for at vi skal ha småfehold i Norge – utmarksbeitetilskudd bør økes til 510 kr pr småfe.
  - Beitetilskudd for en meir moderat økning til 110 kr pr småfe.
- **Velferdsordninger**
  - Avløserordningen må økes da det er viktig for rekrutering til næringa.
  - Må ses på avløsning ved sjukdom for deltidsbruka med mye inntekt utenom bruket ikkje får avløsning ved sjukdom.

Soneinndeling for areal og kulturlandskapstilskot bør endrast!

- Dagens soneinndeling er lite finmaska og basert på kva landsdel du bur i meir enn kva vekstforhold du har. Med dagens registreringar av temperaturforhold dei enkelte stader bør det også ligge til rette for å tildele tilskot utifrå varmesum i vekstperioden på det enkelte bruk. Det er store klimatiske ulikskapar på små geografiske område.
- Nødvendig med en generell økning av tilskuddsatsene med minst 100 kr pr dekar.

Avløysartilskot

- Bruk av avløysartilskot til utlønning av barn har i dag ei nedre grense på 15 år. Denne må senkast til 13 år. Når dei er 13 år er det i dag fastsett minstelønn tariff og dei får tildelt skattekort. Det er difor ingen grunn til at dei ikkje skal kunne lønnast skikkeleg ved hjelp av avløysartilskotet!

- **Auka beitetilskot**

- **Fjerne botnfrådraget kr. 6000,-**

- **NSG bør støtte NBS sitt framlegg til å endre kravet til lausdrift storfe!**

- Lausdriftskravet for storfe som trer i kraft frå 2034 vil føre til eit ras av nedleggingar av gardsbruk med mjølkeproduksjon. Dette er alvorleg for landbruksmiljøet over heile landet også oss som driv med småfe. Vi treng kvar

ein bonde som er att for å oppretthalde livskraftige bygdesamfunn! NSG bør gi si fulle støtte til NBS i denne saka!

- **Avløysarkurs i ungdomsskolen**
  - Vi manglar avløysarar i næringa. Kan dette vere eit tiltak?
- **Gjødselsforskriften er en utfordring for de som har tidlig haust og dermed ikke får ut naturgjødsel på høsten på grunn av at frosten kommer raskt etter høsting.**

GEIT

- **Auka driftstilskot**
  - Økes med 35000.
- **Auka husdyrtilskot**
  - Har ikkje blitt auka for mjølkegeit ved dei to siste jordbruksoppgjera bør økes til 2500 for de første 125 geitene og vidare at satsen settes 1200 for gruppen over.
- **Etablere helseteneste for mjølkegeit og ammegeit.**
  - Einaste husdyret som i dag ikkje har ei etablert helseteneste.
- **Midlar til byllesjuke testing av sau.**
  - Etter smittesaninga på geit 2002- 2014 er det no nokre buskapar som har fått inn att byllesjukesmitte. Dette ved fleire høve etter kontakt med sau.
  - Det bør difor etablerast ei ordning som gjer at sauebesetningar som har kontakt med geitebesetningar får støtte til testing og tiltak.
- **Haustkje bør få same slaktetilskot som lam, men andre vektkrav.**
- **Referansebruk**
  - Det er i dag 17 referansbruk på geit som blir «kokt» saman til eitt i samanlikningsgrunnlaget. Det blir stilt spørsmål om dette er nok for å danne eit korrekt bilete av økonomien i næringa.
- **Vurdere om den innførte auka vektgrensa på slaktekje er hensiktsmessig?**
  - Auka vektgrense på slaktekje har ført til at færre kje blir fora fram.
  - Økonomien i produksjonen er i dag negativ for dei fleste.
  - Avliving av kje tidleg i livsfasen kan bli eit omdømmeproblem.
  - Kva er løysinga?
- **Endre ordlyden i kravet for å få husdyrtilskot på geit.**
  - Ved kjeing tett etter telledato 1. mars og 1. okt. fører dagens ordning til at undyra som kjeiar første gong og er i produksjon ikkje er berettiga tilskot første halve året i produksjon. Dette kan utgjere fleire 10 tals tusen for den enkelte bonde og må endrast!
  - Vårt framlegg: Drektige ungdyr over 11 mnd. og geit som har kjea er kvalifisert for husdyrtilskot!

SAU

- **Driftstilskudd.**

- Innføre et driftstilskudd på maks 100000 når en produserer 5000 kg sau og lam med et innslagspunkt på 500 kg og graderinger slik at en får mest for de første 2000 kg og kanskje et par grupper mellom 2 og 5000 kg og slik at maks blir på 5000 kg.
  - F.eks 25 kr pr kg for de første 2000 og resten fordelt på 3000 kg slik at det til saman blir 5000 kg.
  - Dersom driftstilskudd ikkje kan innføres må husdyrtilskuddet økes tilsvarende og må husdyrtilskuddet opp med 500 kr pr dyr.
- **Kvalitetstilskudd lam**
  - Endre kvalitetstilskuddet slik at det utbetales pr kg i staden for pr stk og slik at snittet blir 600 kr pr dyr (snittvekta på er ca 18.5 kg) og da blir det ca 33 kr pr kg.
- **Produsjonsregulering må det jobbes med for å ha noe i verktøykassa når produksjonen øker.**